

**КОНКУРС ЗА УЧЕНИЦИ
ЗА ПРОДЪЛЖАВАНЕ НА ОБУЧЕНИЕТО ВЪВ ВЕРИГАТА
„КОЛЕЖИ НА ОБЕДИНЕНИЯ СВЯТ“ ЗА УЧЕБНИТЕ 2017/2018 и 2018/2019 г.**

ТЕСТ ПО БЪЛГАРСКИ ЕЗИК

Запознайте се с трите източника на информация и изпълнете от 1. до 16. задача включително.

Източник 1

Здравето и доброто физическо състояние на човек до голяма степен зависят от това, с което той се храни. Хранителната система, позната като разделно хранене, се основава на комбинирането на съвместими храни, за да се получат три основни типа хранене – белтъчно, неутрално и въглехидратно, и се препоръчва предвид факта, че различните храни изискват определени условия на храносмилане.

Основните изисквания, на които се основава системата на разделното хранене, са следните:

- Да не се смесват въглехидрати и белтъчини, тъй като едните изискват киселинна среда за успешно смилане, а за другите е необходима алкална. Ако двата вида храни се смесят, киселинната среда частично се неутрализира и белтъчините не се усвояват пълноценно.
- Преобладаваща част от храната, включваща три или четири порции дневно, да са пресните плодове, зеленчуци и салати. Добре е да са сурови или (за зеленчуците) задушени на пара, или леко запържени.
- Да се избягват всички преработени или рафинирани (пречистени) храни.

Обикновено в готварските книги, в които се предлагат рецепти за ястия, основани на разделното хранене, се използват специфични обозначения: **Б** означава белтъчно ястие, **В** – въглехидратно, а **Н** – неутрално, т.е. че може да се съчетава и с белтъчни, и с въглехидратни ястия.

Източник 2

<i>Белтъчни храни и напитки</i>	<i>Неутрални храни и напитки</i>	<i>Въглехидратни храни и напитки</i>
месо, птици, дивеч, риба, цели яйца, сирене, прясно и кисело мляко, соя, доматиен сок (в консерва и вакуумиран), плодове (без много сладките), сухи вина	краве масло, сметана, жълтъци, зехтин, олио, ядки (без фъстъци), зеленчуци, мед, пресен доматиен сок, кафе, чай	житни храни (пшеница, ечемик, ориз, просо, царевица, овес, ръж), много сладки плодове (банани, зрели круши, грозде, смокини), кълнове и бобови растения, фъстъци, картофи, бира, сладки вина и ликьори

Източник 3

Зимен пай (.....)

Брой порции: 4

Необходими продукти:

2 супени лъжици зехтин, 1 глава лук, 25 гр сушени гъби (накиснати за 10 мин в 1 чаша гореща вода), 2 скилидки чесън, 1 щипка мащерка или чубрица, 2 дафинови листа, 4 нарязани на парчета моркова, 1 стрък нарязана целина, 1 малка главичка накъсан на цветчета карфиол, 4 – 5 големи картофа, 100 гр зеле, 100 гр грах, сол, черен пипер, магданоз

Начин на приготвяне:

1. Сварената смес се изсипва в тава, покрива се с дебел слой от предварително сварените и намачкани картофи и се запича във фурна 30 минути, докато получи златистокафяв цвят.

2. Към запържения до златисто лук се прибавят чесънът, мащерката, дафиновите листа, морковите, целината, гъбите и карфиолът, сместа се разбърква добре и се пържи 2 минути.

3. Прибавят се грахът и нарязаното зеле, като сместа се оставя да ври още 5 минути до омекване на съставките, след което се подправя на вкус.

4. Зехтинът се загрява в голям тиган, лукът се нарязва ситно и се запържва 4 – 5 минути, докато стане златист; през това време гъбите се отцеждат, като течността, в която са били накиснати, се запазва.

5. Течността от гъбите се прецежда, прибавя се към вече запържената смес в тигана, захлупва се и се вари на слаб огън 10 минути.

1. В каква последователност изреченията в рубриката „Начин на приготвяне“ от третия източник на информация образуват смислово и логически свързан текст?

- А) 4, 5, 2, 3, 1
- Б) 3, 2, 1, 5, 4
- В) 4, 2, 5, 3, 1
- Г) 5, 3, 2, 4, 1

2. В скобите до наименованието на ястието, посочено в третия източник, отбележете нужното обозначение, като имате предвид обозначенията в първия източник.

.....
.....

3. Първият източник е част от:

- А) институционален текст
- Б) научнопопулярна статия
- В) драматургичен текст
- Г) речникова статия

4. Като ползвате информацията от първите два източника, посочете в кой ред храните са съвместими?

- А) макарони (без яйца) – сирене – масло
- Б) пьстърва – печени чушки – чесън
- В) пресен спанак – ориз – кисело мляко
- Г) картофи – пилешко месо – зрял лук

5. Посочете НЕВЯРНОТО твърдение.

За приготвянето на ястието „Зимен пай“ приблизително са необходими...

- А) 30 минути
- Б) 40 минути
- В) 50 минути
- Г) 60 минути

6. Запишете кои съставки от рубриката *Необходими продукти* НЕ са споменати в алгоритъма за приготвяне на ястието „Зимен пай“?

.....
.....

7. Кое твърдение е вярно, като имате предвид информацията в трите източника?

- А) Посочено е времето, което се препоръчва между въглехидратно и белтъчно хранене.
- Б) Ясно е кои белтъчни храни изискват киселинна среда за смилане и кои – алкална.
- В) Изброени са здравословните отклонения при прилагане на разделното хранене.
- Г) Изведени са повече от един подходящи начина за консумиране на зеленчуците.

8. Подчертаното изречение в първия източник на информация би могло да се представи в две части.

<i>Първа част</i>	<i>Ако двата вида храни се смесят...</i>
<i>Втора част</i>	<i>...киселинната среда частично се неутрализира и белтъчините не се усвояват пълноценно.</i>

В какво отношение са двете части на изречението?

- А) Втората част описва решението на проблема, описан в първата част.
- Б) Първата част задава повода за появата на проблема от втората част.
- В) Втората част на изречението повтаря първата част.
- Г) Първата част противоречи на проблема във втората част.

9. В изречението от 8. задача едната част е главна, а другата – подчинена. Какъв е видът на обстоятелството в подчинената част?

- А) за условие
- Б) за място
- В) за количество
- Г) за време

10. Коя е основната функция на първия източник на информация?

.....

11. Кое от посочените твърдения НЕ се отнася за първия източник на информация?

- А) Текстът представя факти в достъпна форма.
- Б) Текстът се използва в битовата сфера общуване.
- В) Текстът има елементи на императивност.
- Г) Текстът съдържа терминологична лексика.

12. Допълнете твърденията:

В първия източник на информация преобладават глаголи в залог.

В третия източник на информация преобладават глаголи в залог.

13. На колко смислови части може да се раздели текстът от първия източник на информация?

- А) две
- Б) три
- В) четири
- Г) пет

14. В кой ред всички изрази са ключови словосъчетания от първия източник на информация?

- А) разделно хранене, белтъчни храни, рецепти за ястия
- Б) типове хранене, киселинна среда, пречистени храни
- В) белтъчни храни, въглехидратни храни, неутрални храни
- Г) типове хранене, разделно хранене, физическо състояние

15. В кой ред правилно са комбинирани храни и напитки за приготвянето на закуска, основана на разделното хранене, като се има предвид източник 2?

- А) банан, варено яйце, чай
- Б) ръжен хляб, сирене, прясно мляко
- В) фъстъци, мляко с ориз
- Г) краставица, сирене, краве масло

16. Запишете синоним на подчертания с две прави линии израз в източник 1.

.....

17. Какви основни действия са представени в източник 3?

- А) противопоставящи се
- Б) последователни
- В) едновременни
- Г) редуващи се

КОНКУРС ЗА КОЛЕЖИТЕ НА ОБЕДИНЕНИЯ СВЯТ

ПИСМЕН ТЕСТ ПО БЪЛГАРСКИ ЕЗИК И ЛИТЕРАТУРА

ИНСТРУКЦИЯ

1. Време за работа – **40 минути**.
2. Към всеки въпрос са дадени по 4 възможни отговора:

А), Б), В), Г)

 От тях само един е верен. Изберете една от четирите букви от А, Б, В или Г, която дава верния според вас отговор, и я нанесете в бланката срещу номера на въпроса.
3. Има няколко въпроса с отворен отговор:- запишете го е листа за отговори срещу номера на въпроса.
4. Пишете ясно и четливо. Всякакви поправки или нанасяне на повече от един отговор правят работата ви за този въпрос грешна. Ако не можете да намерите отговор за някой въпрос, оставете полето срещу номера му празно.
5. Дават се следните точки:
 * За всеки верен отговор на въпроси от 1 до 17 включително – по 1 точка;

ОТГОВОРИ

Зад. Отг.	Зад. Отг.	Зад. Отг.	Зад. Отг.	Зад. Отг.	Зад. Отг.
1.	2.	3.	4.	5.	6.
7.	8.	9.	10.	11.	12.
13.	13.	15.	16.	17.	

**КЛЮЧ С ВЕРНИТЕ ОТГОВОРИ
БЪЛГАРСКИ ЕЗИК**

№ на задача	Отговори	Оценяване
1.	В	1
2.	В (въглехидратно)	1
3.	Б	1
4.	Б	1
5.	Г	1
6.	сол, черен пипер, магданоз	Оценява се всеки верен отговор – по 1 т. 3 т. общо
7.	Г	1
8.	Б	1
9.	А	1
10.	да информира/да осведомява	1
11.	Б	1
12.	деятелен; страдателен	Оценява се всеки верен отговор – по 1 т. 2 т. общо
13.	Б	1
14.	В	1
15.	Г	1
16.	препоръчително е/може	1
17.	Б	1